

IZ INOSTRANIH ARMIIA

SAD

RAZVOJ RATNOG VAZDUHOPLOVSTVA SAD U POSLERATNOM PERIODU

Početkom Drugog svetskog rata ratno vazduhoplovstvo SAD raspolagalo je samo sa oko 4.500 aviona, aprila 1942 imalo je 12.853 aviona i oko 220.000 ljudi, a krajem rata blizu 80.000 aviona. Od 1. jula 1940 do 1. avgusta 1945, 11 vodećih vazduhoplovnih kompanija SAD proizvelo je 229.554 aviona, a samo 1943 godine 85.000 aviona. Za nabavke aviona u toku Drugog svetskog rata utrošeno je 45 milijardi dolara.

U posleratnom periodu broj aviona u aktivnom delu ratnog vazduhoplovstva SAD kretao se ovako:

Godina	Broj aviona	Godina	Broj aviona
1946	44.782	1952	20.000 ¹⁾
1947	30.035	1953	20.500 ¹⁾
1948	23.854	1954	22.300 ²⁾
1949	20.068	1955	22.400
1950	17.223	1956	25.575
1951	17.337	1957	24.987

Od 1947 godine ratno vazduhoplovstvo SAD je poseban vid oružanih snaga sa odgovarajućim ministarstvom i generalštabom.

Iz navedenih podataka opaža se konstantno opadanje broja aviona u aktivnom delu ratnog vazduhoplovstva SAD do 1950 godine, tj. do izbijanja sukoba u Koreji, a otada pa do kraja 1956 godine taj se broj postepeno povećava. Povećavanje broja aviona praćeno je istovremeno i kvalitativnim izmenama. Umesto klipnih bombardera *B-17*, *B-24* i *B-29* iz Drugog svetskog rata uvede se novi mlažni avioni sa boljim karakteristikama. Tako je 1950 godine uveden u operativnu službu strategiski bombarder *B-36* sa 6 klipnih i 4 mlažna motora, zatim 1951 godine mlažni bombarder *B-47* sa šest mlažnih motora i akcionim radijusom oko 2.500 km; 1955 godine strategiski mlažni bombarder *B-52* sa 8 motora, 1956 godine bombarder *B-58* sa 4 mlažna motora i nadzvučnom brzinom. Bombarderi *B-25* i *A-26* zamjenjeni su mlažnim bombarderima *B-57* (modifikovan britanski *Canberra*) i bombarderima *B-66* sa dva mlažna motora i nadzvučnom brzinom. Savremeni lovci (presretači i bombarderi) američkog ratnog vazduhoplovstva su svi moderni, mlažni-tipa *F-86*, *F-100*, *F-101*, *F-102* i *F-104*, a najnoviji aparati ove kategorije su *F-106*, *F-107* i *F-108*.

Razvoju vođenih raketa ratno vazduhoplovstvo SAD poklonilo je posebnu pažnju u posleratnom periodu. Treba spomenuti sledeće grupe raketa: zemlja-vazduh (*Bomarc*, *IM-99*), vazduh-vazduh (*Falcon* i *Ding-Dong*), vazduh-zemlja (*Rascal*) i zemlja-zemlja. U grupu raketa zemlja-zemlja spadaju i interkontinentalne rakete *Atlas* i *Titan*, sa dometom od 8.500 km, koje treba da nose nuklearne bojeve glave, zatim bespilotni mlažni avioni *Snark* i *Navaho* takođe interkontinentalnog dometa i sa nuklearnim punjenjem, i bespilotni mlažni avion *Matador* za dejstvo na srednjim daljinama. Iz ove grupe raketa samo je *Matador* u operativnoj službi, dok su sa *Snark*-om vršene uspešne probe i odlučeno je da se formira jedan ving³⁾ ovih rakaeta za obuku.

¹⁾ Od toga 4.000 rezervnih aviona.

²⁾ Od toga 4.500 rezervnih aviona.

³⁾ Ving je operativno-taktička i administrativna jedinica, osposobljena za izvršavanje samostalnih zadataka. Njegov sastav je različit, što zavisi od tipova aviona koji ga sačinjavaju, no približno odgovara formaciji divizije — primedba red. V. Dela.

Osnovne karakteristike američkih aviona iz Drugog svetskog rata i nekih koji su sada u upotrebi

Oznaka	Namena	U upotrebi	Dužina u m	Raspon krila u m	Težina pri opterećenju u tonama	Broj i vrsta motora	Brzina u km/č.	Vrhunac u km	Radius dejstva	Naoružanje (nosivost za transportne avione)
B-29	Strat. bombarder	u Drugom svetskom ratu sada			50	4 klipna	13	2.500	topove i mitraljeze	
B-36	" "		50	70	181	6 klipnih 4 mlazna	700	14	16.000	16 topova 20 mm; atom. bombe; vodene rakete
B-52	" "	"	56	48	159	8 mlaznih	965	15	8.000	termouklearne bombe; vodene rakete
B-25	Srednji bombarder	u Drugom svetskom ratu sada			25	2 klipna	12	1.200	topove i mitraljeze	
B-47	" "		32	35	91	6 mlaznih	965	12	2.500	2 topa 20 mm, 20 tona bom., vod. rak. <i>Rascal</i>
B-58	" "	"	29	17		4 mlazna	1600			nuklearno naoružanje
B-26	Bombarder	u Drugom svetskom ratu sada				2 klipna				topove i mitraljeze
B-66	"	sada	28	22	35	2 mlazna	nadzv.		2.500	
P-38	Lovac - bombarder	u Drugom svetskom ratu sada				2 klipna		9		
F-100 F	" "		15	12		1 mlazni	1350	14	800	2 topa 20 mm
P-40	Lovac	u Drugom svetskom ratu sada				1 klipni	784	10		
F-102	Lovac - presećač	sada	21	12		1 mlazni	nadzv.	14		vodena raketa <i>Falcon</i>
P-51	Lovac	u Drugom svetskom ratu sada			5	1 klipni	800	6		
F-100 C	"	sada	14	12		1 mlazni	1350	14	800	top 20 mm
C-54	Transportni avion	u Drugom svetskom ratu sada				2 klipna			1.120	20-25 voj. sa opremom
C-119	"		33	26		2 klipna	450	9	1.240	42 voj. sa opremom
C-124	"	"	53	40		4 klipna	320	9	3.200	220 voj. sa opremom

Gotovo sva oprema i naoružanje ratnog vazduhoplovstva SAD potiču iz posleratnog perioda. Dok je najskuplji bombarder *B-29* iz Drugog svetskog rata košao 509.465 dolara, savremeni mlažni bombarder *B-52* košta oko 8 miliona dolara; srednji bombarder *B-26* košao je 192.427 dolara, a bombarder *B-66* košta 1.900.000 dolara; lovac *P-38* košao je 97.147 dolara, a lovac-presretač *F-102* oko milion dolara itd. Nuklearna bojeva glava za jedan projektil srednje kategorije košta oko milion dolara, a sredstva za njihovo lansiranje i vođenje su takođe veoma skupa. Za proizvodnju i razvoj vođenih raketa u periodu od 1954 godine, ratno vazduhoplovstvo izdao je oko 12% od ukupnih troškova za nabavku aviona, a u narednim godinama predviđa se povećanje tih izdataka na 25%.

Postepen porast broja aviona u aktivnom delu ratnog vazduhoplovstva i njihova modernizacija praćeni su odgovarajućim povećavanjem ljudstva. Tako je 31 decembra 1956 godine ratno vazduhoplovstvo SAD imalo sledeće brojno stanje: 914.073 (141.296 oficira i 772.777 vojnika) u aktivnom delu, 389.817 u rezervi, 64.880 u Nacionalnoj gardi i oko 430.000 civilnog osoblja.

Konstantan porast broja ljudi i aviona, zatim nagli proces modernizacije, izazvali su naglo povećanje rashoda, kako u apsolutnim iznosima, tako i u odnosu na ostale vidove oružanih snaga. Ti izdaci su se kretali (u milijardama dolara):

Budžetska godina	KoV	RM	RV	Ukupno
1950	4,20	4,10	4,70	13,00
1951	19,40	12,50	15,90	47,80
1952	21,60	16,10	22,30	60,00
1953	13,60	12,50	20,30	46,40
1954	13,00	9,40	11,40	33,80
1955	7,10	9,70	11,60	28,40
1956	7,10	9,60	15,70	32,40
1957	7,80	10,40	17,70	35,90

Kao odraz politike *New Look-a* ili *Masovne odmazde*, u periodu od 1954 godine pa nadalje zapaženo je osobito veliko povećanje izdataka za ratno vazduhoplovstvo u odnosu na ostale vidove. Tako 1957 godine ti izdaci dostižu oko 47% od ukupnih izdataka za oružane snage SAD, od čega veliki deo ide za nabavku novih aviona. Od ukupnih vojnih rashoda SAD u 1947 godini izdato je svega 4% za nabavku aviona za potrebe ratnog vazduhoplovstva i ratne mornarice, a u 1954 godini taj se postotak penje na 22,9%, odnosno na 24,7% u 1955 godini.

Najnovije ograničenje vojnih izdataka SAD na 38 milijardi dolara (koje je u praksi već prekoračeno, jer je ratno vazduhoplovstvo od podnošenja predloga budžeta prekoračilo više od 800 miliona dolara) i u vezi s tim smanjenje brojnog stanja oružanih snaga za oko 200.000 i ublažavanje procesa modernizacije, takođe najviše pogoda KoV. (Na ratno vazduhoplovstvo otpada samo 1/4 od ukupnog smanjenja brojnog stanja ljudstva.)

Ako se posmatra kretanje vingova u posleratnom periodu, onda ono izgleda ovako:

Godina ⁴⁾	Broj vingova	Godina	Broj vingova
1946	54	1951	87
1947	63	1952	95
1948	70	1953	106
1949	56	1954	115
1950	48	1955	131

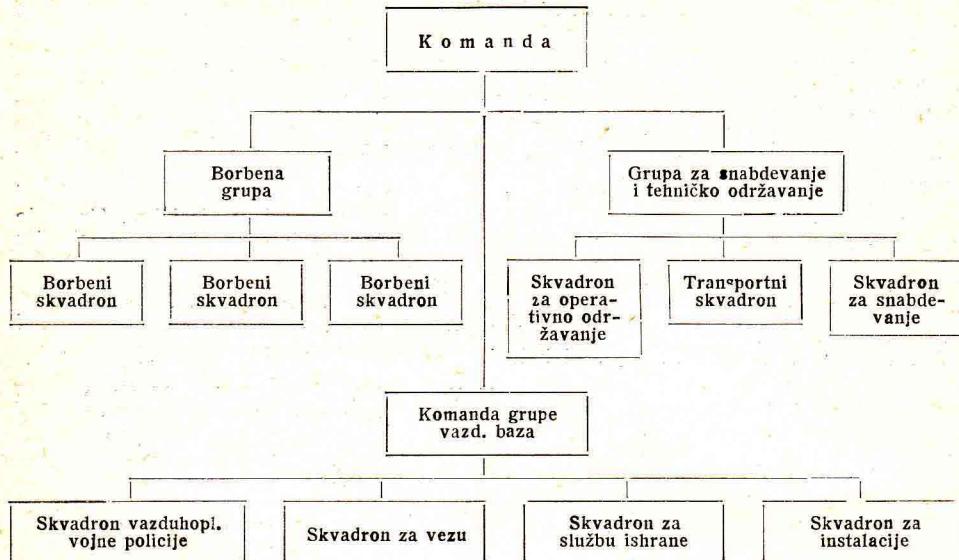
31 decembra 1956 godine u sastavu ratnog vazduhoplovstva nalazile su se sledeće jedinice:

- 134 vinga (411 skvadrona⁵⁾) borbenih i transportnih aviona;
- 4 vinga (12 skvadrona) pomoćnih aviona;
- 45 skvadrona aviona za punjenje gorivom u vazduhu;
- 4 skvadrona vođenih raketa itd.

⁴⁾ Računato na dan 30 juna svake godine.

⁵⁾ Skvadron odgovara približno formaciji puka — prim. red. V. Delo.

Sustav (organizacijska struktura) lovačko-bombarderskog vinga taktičkog vazduhoplovstva SAD



Svaki borbeni skvadron ovog vinga ima 25 aviona (75 borbenih aviona u vingu), 40 oficira i 197 vojnika. Uкупно u vingu ima 229 oficira i 1.600 vojnika.

Lovačko-presretački ving ima sličnu organizaciju, 75 borbenih aviona i 2.454 čoveka (274 oficira i 2.180 vojnika); vingovi teških i srednjih bombardera imaju po 45 borbenih aviona i znatno veći broj ljudstva (ving bombardera B-47 ima 703 oficira i 4.053 vojnika, a ving teških bombardera B-52 ima 401 oficira i 2.243 vojnika).

Ratno vazduhoplovstvo SAD sada raspolaže sa 16 vazduhoplovnih armija i dve vazduhoplovne komande za obuku, koje pripadaju sledećim komandama:

— komandi strategiskog vazduhoplovstva četiri armije (2, 8, 15 i 16 — prve tri sa komandama u SAD, a četvrta u Španiji);

— u sastav Komande taktičkog vazduhoplovstva ulaze tri vazd. armije (9, 18 i 19), sa komandama u SAD, ali sa izvesnim delovima u prekomorskim područjima (Evropa, Daleki Istok); u njen sastav ulaze avioni za taktičku podršku trupa i transportni avioni;

— 1, 4, 10 i 14 vazd. armija ulaze u sastav Komande teritorijalne PAO SAD;

— vazduhoplovne snage SAD u Evropi i Severnoj Africi sastoje se od tri armije (3 u Britaniji, 12 u Zapadnoj Nemačkoj i 17 u Francuskom Maroku);

— na Pacifiku ratno vazduhoplovstvo SAD ima dve armije (5 i 13).

Vazduhoplovna komanda za obuku ima u svom sastavu jednu armiju za obuku letača, a jednu za obuku tehničkog osoblja.

Pored ratnog vazduhoplovstva, i ostali vidovi oružanih snaga SAD imaju svoje vazduhoplovne snage. KoV ima oko 5.000 aviona namenjenih za izviđanje, vezu, transportovanje trupa na udaljenja do 320 km itd. Ratna mornarica raspolaže sa oko 12.000 aviona, među kojima i dvomotornim mlaznim bombarderima A3D, koji baziraju i poleće sa nosača aviona, postižu nadzvučnu brzinu i akcioni radijus do 2.500 km.

T. M.

(Aviation Week, 25 januar 1957, Air Force, avgust 1957, Army, januar i septembar 1957, U. S. News and World Report, 25 oktobar 1957, New York Herald Tribune, 2–3 novembar 1957.)

ŠVEDSKA

ŠVEDSKE ORUŽANE SNAGE

Da bi se pravilno shvatila organizacija oružanih snaga Švedske,¹⁾ potrebno je imati u vidu njen geografsko-strategiski položaj, činjenicu da ona nije učestovala ni u jednom svetskom ratu i da u svojoj spoljnoj politici i danas pokazuje želju za političkom samostalnošću. Švedska smatra da ovakav njen stav zahteva i relativno jake oružane snage, koje bi za nju predstavljale najbolju i najefikasniju zaštitu od svake eventualne agresije.

U težnji da joj sva tri vrsta oružane sile budu što bolje organizovana i što moderninje opremljena, Švedska je počela da uvodi u svoje naoružanje i taktičko nuklearno oružje, razne vrste vođenih raketa za ratnu mornaricu i ratno vazduhoplovstvo, itd.

Vrhovna uprava švedskih oružanih snaga sasređena je u Ministarstvu odbrane. Oružane snage su potčinjene vrhovnom komandantu, pod kojim se nalazi i generalstab sastavljen od 13 odeljenja, koja obuhvataju: unutrašnju i spoljni obaveštajnu službu, štampu, film, fotoslužbu, personalnu i vojnoistorisku službu, oficire za vezu sa zelenicama, službu veze, civilnu odbranu, vojne izaslanike i vojne opunomoćenike kod civilnih oblasnih vlasti. Pravo odlučivanja po čvornim pitanjima pripada vrhovnom komandantu, dok komandanti vidova oružane sile imaju pravo prigovora.

Komandantu kopnene vojske su potčinjeni: štab od 15 odeljenja, centralna personalna uprava, komandant teritorijalne vojske sa svojim štabom i uprave za artiljeriju, intendanturu i tehnička pitanja. Švedska je podeljena na 7 vojnih oblasti, čiji komandanti sarađuju sa mornaričkim i vazduhoplovnim vlastima na svojoj teritoriji.

Kopnena vojska se zasada sastoji od 16 pešadijskih pukova, 3 puka oklopnih grenadira, 2 konjička puka, 3 tenkovska puka, 7 artiljeriskih pukova, 3 protivavionska puka, 4 protivavionska diviziona, 4 pionirska bataljona, 1 puka za vezu i 4 snabdevačka puka, a pored toga ima i još nekih drugih manjih jedinica. Ne računajući brojnojaku teritorijalnu vojsku (koju popunjavaju starija godišta), jačina švedske operativne kopnene vojske iznosi bi oko 500.000 ljudi.

Vojna obaveza traje od 18 do 47 godina, a kadrovska rok iznosi oko 390 dana, od kojih se 90 dana koriste za ponavljanje i utvrđivanje gradiva. Za školovanje starešinskog kadra postoje vojne akademije i visoke tehničke škole, a pored toga i škole za rezervne oficire. Obuka vojnih obveznika se izvodi u trupnim jedinicama. Bojna gotovost kopnene vojske zavisi od vremena kada se pozivaju vojni obveznici. Da bi se izbegli kritični periodi u tom pogledu, novi se obveznici pozivaju pred otpuštanje isluženih kadrovaca, čime se brojno stanje kopnene vojske privremeno povećava, što se i koristi za izvođenje većih manevara. Velika se pažnja poklanja obuci trupa u zimskim uslovima i atomskom ratu.

Švedska kopnena vojska je u mogućnosti da u slučaju potrebe brzo uputi pokretljive manevarske trupe na ugrožena mesta i da jednovremeno rasporedi i druge jedinice, kao strategiske rezerve, na više centralnih mesta u zemlji, sa zadatkom odbijanja eventualne invazije ili vazdušnih desanata. Postoji težnja da kopnena vojska u slučaju operacija, po mogućству, povede što više računa o zaštiti stanovništva, ratne industrije, skladišta, saobraćajnih postrojenja i uređaja za vezu. Teritorijalna obrana pri tome ima da upotpuni vojne operacije.

Operativnu jedinicu predstavlja brigada, u kojoj su združeni razni rodovi vojske. U cilju lakšeg izvođenja operacija, a pre svega izvršenja mobilizacije, primjenjen je decentralizovani mobilizacijski sistem, koji omogućuje neprimetno združivanje snaga. U tu se svrhu velika pažnja obraća i izgradnji uređaja za vezu. S obzirom na karakteristike vođenja modernog atomskog rata, aktivne jedinice su smanjene kako bi bile što pokretljivije. Njihova pokretljivost je pojačana i obilnim dodeljivanjem tenkova, kamiona, tegljača, motocikla i bicikla. Osim toga, moderno naoružanje je ojačalo i vatrenu moć tih jedinica. Pored pokretnih aktivnih jedinica

¹⁾ Die Organisation der schwedischen Wermacht, von Admiral a. D. Elis Biörklund, *Wehrwissenschaftliche Rundschau*, Z. Nemačka, oktobar 1957.

formiraće se od rezervista i jedinice za lokalnu odbranu, koje bi se oslanjale na ranije izgrađeni fortifikacijski sistem. Borbeno obezbeđenje ovih fortifikacijskih postrojenja vrše jedinice teritorijalne vojske. U okviru civilne odbrane predviđeno je formiranje trupnih sastava, koji će saradivati sa kopnenom vojskom i koje će ova i obučavati.

Ratna mornarica. 98% švedske spoljne trgovine ide preko mora, a polovina stanovništva živi u uskom primorskom pojasu koji se proteže između finske i norveške kopnene granice. Zato se i glavni zadatak švedske ratne mornarice sastoji u zaštiti obale i odbrani od blokade. Komandantu ratne mornarice je potčinjen štab koji sačinjavaju 10 odeljenja, tehničko-privredna uprava, odeljenja za artiljeriju, torpednu, minersku i podmorničku službu i inspekcija obalske artiljerije. Ratna mornarica se deli na flotu i obalsku artiljeriju. U doba mira flota je neposredno potčinjena komandantu ratne mornarice. Obala je podeljena na 5 obalskih komandi. Za vreme rata pribrežna flota se nalazi pod komandom onog komandanta pred čijom se obalom bori.

Švedsku mornaricu danas sačinjavaju: 2 moderne krstarice (*Tre Kronor, Göta Lejon*); 1 starija krstarica (*Gotland*); 2 starije obalne oklopna jače (*Gustaf V., Drottning Victoria*); 19 razarača, i fregata; 27 podmornica, od kojih su 6 moderne, a ostale modernizovane; 4 minopolagača; 52 brza torpedna borbena čamca i još veliki broj pomoćnih i specijalnih brodova.

Od ovih brodova snažne borbene jedinice predstavljaju krstarice, najnoviji razarači (koji su opremljeni i raketnim naoružanjem), nove podmornice i brzi torpedni čamci. Zahvaljujući svojim brodogradilištima i fabrikama naoružanja, Švedska je u mogućnosti da svoju ratnu mornaricu oprema na najsavremeniji način. Sva su ratna brodogradilišta i pomorski arsenali zaštićeni odgovarajućim obalskim utvrđenjima. Obalska artiljerija se sastoji od 5 pukova. Velika se pažnja poklanja zaštiti brodova i drugih mornaričkih postrojenja od neprijateljskog napada iz vazduha (kako klasičnim tako i nuklearnim sredstvima). Stvor obala i geološke osobine zemljišta omogućili su da se u stenama izrade skloništa i za veće brodove. Jaka protivavionska sredstva štite ova skloništa.

Za 1958 godinu predviđena je izrada novih i modernizovanje zastarelih brodova, kao i drugih mornaričkih postrojenja.

Ratno vazduhoplovstvo je 1926 godine ustrojeno kao samostalan vid oružane sile. Švedska je skoro uvek glavnu pažnju poklanjala taktičkom vazduhoplovstvu i njegovom sadištvju sa koprenom vojskom i ratnom mornaricom, jer za strategisku vazduhoplovstvo nije imala ni sredstava ni potrebe.

Štab komandanta ratnog vazduhoplovstva se sastoji od 10 odeljenja, uprave za letenje i inspektora za razne službe. Letačke jedinice su formirane u četiri divizije. 1 divizija sastoji se od 3 lovačko-bombarderskih i bombarderskih grupa, 2 divizija ima 5, 3 divizija 6 lovačkih grupa, a 4 divizija 3 izviđačke grupe. Postoje i 3 centralna zavoda za opravku i remont materijala.

Švedska vazduhoplovna industrija isporučuje ratnom vazduhoplovstvu avione sopstvene konstrukcije koji su visokog kvaliteta. Sada se ono uglavnom sastoji od modernih mlaznih aviona, od kojih treba spomenuti: lovca presretača *Saab-29*, dvosednog lovca-bombardera *Saab-32* i nadzvučnog lovca za svako vreme *Saab-35*. Od 1948 godine služba vazdušnog osmatranja, javljanja i navođenja nalazi se pod komandom ratnog vazduhoplovstva. Hangari ratnog vazduhoplovstva su izgrađeni u stenama i osigurani protiv napada iz vazduha.

U naoružanju se već koriste i pav rakete sopstvene proizvodnje. U sastavu ratnog vazduhoplovstva nalazi se i meteoslužba.

Švedska je prekrivena mrežom osmatračkih stanica i odbranbenih postrojenja. Naročito su dobro zaštićeni važni i osetljivi objekti u zemlji. Velika se važnost poklanja i civilnoj protivavionskoj zaštiti.

Civilna zaštita obuhvata osobe ova pola od 16 do 65 godina i njena mirnodopska jačina iznosi oko 650.000 lica. Ona održava najbliži kontakt sa lokalnim državnim vlastima. Industrija ima svoju specijalnu zaštitnu organizaciju.

Ekonomska odbrana ima zadatak da smanji negativne posledice eventualne neprijateljske blokade u odnosu na životne namirnice i sirovine neophodne oru-

žanoj sili i stanovništvu. Pritom su naročito važne velike rezerve pogonskog goriva, u sigurnim skloništima kojima Švedska raspolaže.

Psihološka odbrana od neprijateljske propagande u Švedskoj je još u miru dobro pripremljena, jer je (pod civilnim rukovodstvom) oformljena jedna komisija za psihološku pripremu koja stoji u najtešnjem kontaktu sa vojnim i civilnim vlastima, štampom, radiom, televizijom i filmom. Mnogobrojna javna civilna udruženja, kao što su: teritorijalna odbrana, dobровoljna odbranbena organizacija, Lota korpus (ženska organizacija), autokorpus, konjička i radioamaterska udruženja, aeroklub, razna omladinska udruženja i, najzad, Crveni krst, stavila su se dobровoljno na raspolaganje civilnoj zaštiti.

Budžet za narodnu odbranu porastao je od 2 milijarde 27 miliona švedskih kruna²⁾ u 1953/54 godini na 2 milijarde 80 miliona kruna u 1956/57 godini. To iznosi 4,1% bruto nacionalnog dohotka, što pretstavlja znatno manji procenat no u većini ostalih evropskih zemalja. Samo Danska i Norveška imaju niže procente, pošto one besplatno dobijaju znatnu materijalnu pomoć od inostranstva. Od ovih iznosa više od polovine islo je na kupovinu novog materijala. Danas 2 moderna pav topa, kombinovana sa radarima, koštaju oko milion švedskih kruna, laki bombarder 2 miliona kruna, a mali razarač 30 miliona kruna. Materijalno godišnje izdržavanje jedne pešadijske brigade iznosi 10 miliona kruna, oklopne brigade 14 miliona, flotile razarača 21 milion i jedne lovačko-bombarderske grupe 45 miliona kruna. Vodene rakete i drugi projektili još su znatno skupljci.

Podela vojnog budžeta za 1957 godinu po vidovima oružane sile bila je sledeća: kopnena vojska oko 889 miliona kruna, ratna mornarica oko 417 miliona kruna a ratno vazduhoplovstvo oko 774 miliona kruna.

U zaključku pisac konstatuje da švedske oružane snage moraju biti tako organizovane da mogu uvek odgovoriti svim eventualijama. I pored sveg napretka nuklearnog i raketnog naoružanja, konvencionalne oružane snage su i dalje potrebne, s tim što se njihovo naoružanje mora održavati na savremenoj visini. Švedska vojska treba da što brže postigne takvu jačinu koja će opominjujući delovati na eventualnog agresora. Zato njena oprema i mora biti najsvremenija. Iako to iziskuje velike troškove, Švedska je danas u finansiskoj mogućnosti da drži ovako opremljenu vojnu silu, koja joj ujedno obezbeđuje i mir na njenim granicama.

M. D.

²⁾ Danas kurs švedske krune iznosi 58 dinara. — Prim. prik. M. D.